

Hjelp når du trenger det

Pasientenes helsevesen

Unge Høyre ønsker en helsetjeneste som setter enkeltindividet i sentrum. Valgfrihet må stå sterkt når man vedtar ny politikk innen rus, psykiatri og helse. Uavhengig av hvor man kommer fra og hvem man er, skal man få et godt helsetilbud.

Bedre hjelp

Det norske helsevesenet er godt. Likevel bør pasienttilbudet utvides og pasientene sikres flere rettigheter enn i dag. Ventetiden må ned og kvaliteten på tilbudene må opp. Mennesker med nedsatt funksjonsevne skal så langt det lar seg gjøre få muligheten til å leve selvstendige liv med jobb, en plass å bo, og mulighet til å bruke tiden sin på det de ønsker. Samtidig som vi har kommet langt med en del grunnleggende rettigheter og muligheter, gjenstår det flere ting. BPA-ordningen fungerer ikke optimalt, og forskjellen mellom kommunene er enda stor.

Unge Høyre mener brukerne fortjener å bestemme mer over sin egen hverdag. Derfor er det viktig at vi sikrer fritt brukervalg på alle tjenester hvor dette kan være aktuelt, samtidig som at alle som har rett til BPA skal gis tilstrekkelig antall assistansetimer for å kunne leve et selvstendig liv og delta i samfunnet.

Unge Høyre vil:

- Tilby HPV-vaksine til alle gutter.
- Innføre pakkeforløp på flere felt, for å redusere ventetiden, gi pasientene bedre behandling og rehabilitering og jobbe for mer helhetlig pasientforløp i helsetjenesten.
- Videreføre og utvide fritt behandlingsvalg.
- Innføre oppsøkende behandlingsteam i kommunene i samarbeid med spesialisthelsetjenesten for egnede pasientgrupper.
- Styrke brukermedvirkningen både på systemnivå og på individnivå.
- Løfte og prioritere barn og unge voksne med nedsatt funksjonsevne når det gjelder godt tilrettelagte, helhetlige og koordinerte tjenester.
- Barn og unge voksne med nedsatt funksjonsevne skal få en koordinator med tilstrekkelig kompetanse, tid, ressurser og fullmakter for å løse koordinatoroppgaven på en kvalitativt god måte.
- Styrke og utvikle samordning mellom ulike transportordninger for personer med nedsatt funksjonsevne, f.eks. TT og skoletransport.
- Innføre fritt brukervalg på alle tjenester hvor dette kan være aktuelt. Det innebærer også private tilbydere.
- At alle som har rett til BPA skal gis tilstrekkelig antall assistansetimer for å kunne leve et selvstendig liv og delta i samfunnet.
- Gjennomgå kommunens praksis rundt tildeling av BPA og se om den er i tråd med rettighetsfestingen.

Psykisk helse for barn og unge

Andelen nordmenn som oppgir at de sliter med psykiske helseplager er større enn aldri før. Åpenheten i samfunnet har økt, og stadig flere forteller om psykiske problemer og en hverdag preget av stress og press. Altfor mange trenger hjelp uten å få det.

Behandlingstilbudet for psykisk helse

Lavterskeltilbud er viktige hvis folk skal få den hjelpen de trenger, når de trenger den. Derfor ønsker Unge Høyre å opprette en døgnåpen nasjonal, digital helsesykepleiertjeneste. I tillegg ønsker vi at det etableres flere lavterskeltilbud i kommunene. Kvaliteten må aldri gå på bekostning av tjenestene, selv om det også i helsevesenet kan effektiviseres. Det må alltid være en prioritert oppgave å forebygge eller behandle psykiske lidelser så tidlig som mulig. Rammene for de pårørende til ungdom som sliter med psykisk helse må bli bedre. Oppfølgingen og informasjonen til brukerne og de pårørende kan må styrkes.

Unge Høyre vil:

- At målet om effektivisering aldri skal gå på bekostning av kvaliteten på tjenestene.

- Etablere flere lavterskeltilbud uten timebestilling i kommunene.
- Sørge for en tilstrekkelig finansiering og psykiske lidelser og ruslidelser
- Etablere ungdomshelseteam ved helsestasjoner og sykehus.
- Sikre kommunikasjonskanaler mellom psykolog, skole og andre relevante aktører
- Sikre bedre samarbeid mellom kommunene knyttet til helsesykepleiere, psykologer og behandlingstilbudet for psykisk helse.
- Jobbe for en lavere terskel for å komme til behandling i barne- og ungdomspsykiatrien (BUP) og de distriktpspsykiatriske sentrene (DPS).
- Få på plass rutiner for at det skal være en fast behandler per pasient.
- Jobbe for tidlig innsats i helsevesenet.
- Opprette helsestasjoner for gutter i de største byene.

Psykisk helse i skolen

Elever som sliter psykisk skal få hurtig behandling, og som prinsipp mener Unge Høyre at alle elever bør ha tilgang til skolepsykolog. Selv om midlene til helsesykepleiere har økt, hjelper det ikke med flere helsesykepleiere om de ikke er tilgjengelige for elevene. De som trenger noen å snakke med må ha tilgang til hjelp. Det er utfordrende med kommuner som prioriterer midlene til helsesykepleiere på andre tiltak.

Unge Høyre vil:

- At alle elever bør ha tilgang til skolepsykolog.
- At alle elever skal ha tilbud om helsesykepleier i skoletiden.
- At skolehelsetjenesten skal få muligheten til å henvise elever direkte til psykologspesialist. Behandlingen skal starte innen tre uker.
- At det skal legges til rette for en møteplass mellom rådgiver i grunnskolen og rådgiver i videregående.
- At tiltak for å utjevne forskjellene i skolenes tilretteleggingsevne utredes og gjennomføres
- Øremerke midlene til kommunene tiltenkt ansettelsen av flere helsesykepleiere.
- At helsesykepleierne skal bli mer synlig i skolen, og derfor også besøke klassen i begynnelsen av året

Studenter og psykisk helse

Å bli student er å starte en ny fase i livet. Mange opplever overgangen fra skolehverdagen til studiehverdagen som vanskelig. Å bli student er for mange en spennende erfaring, men kan også være en stor utfordring. SHoT-undersøkelsen (2018) viser at mer enn 1 av 4 studenter sliter psykisk. Like mange sliter med ensomhet. Mange av disse er studenter med mindre psykiske helseplager som har behov for noen å snakke med heller enn profesjonell psykologhjelp. Flere må derfor få hjelp tidlig og det må utvikles et større mangfold av behandlingstilbud for psykisk helse.

Mange studenter opplever et høyt prestasjonspress på studiene. For å motvirke prestasjonspresset må universiteter og høyskoler bli flinkere på å gi studentene et tydelig inntrykk av hva som forventes av arbeidsinnsats og hva som er god studieteknikk. Oppfølgingen av de nye studentene må bli bedre.

Unge Høyre vil:

- Etablere lett tilgjengelige drop-in-tjenester i nærheten av studiestedet for studenter som sliter psykisk.
- Jobbe for et mangfold av lavterskeltilbud for studenter som trenger noen å prate med.
- At alle studenter skal ha en kontaktperson og veileder første semester på nytt studie.
- At alle universiteter og høyskoler skal tilby frivillige kurs om psykisk helse og stressmestring.
- Styrke tilgangen til informasjon om allerede eksisterende tilbud knyttet til psykisk helse.
- Jobbe for at alle store studentbyer har et velfungerende, felles samlingssted.
- Gjennomføre kvalitative undersøkelser for å kartlegge bakgrunnen for at studenter sliter psykisk.

Tvang i psykiatrien

Tvang innen psykiatrien er av og til nødvendig. Enten det er tvangsinnleggelse, bruk av tvangsmidler som beltelegging eller tvungen medisiner. For å bli tvangsinnlagt på en psykiatrisk institusjon må man oppfylle to krav: det første er at innleggelsen er nødvendig for at pasientens tilstand ikke skal forverres og det andre er at pasienten er en fare for seg selv eller andre. På bruk av tvangsmidler er derimot reglene og praksisen forskjellig rundt om i landet.

I 2018 ble det avdekket alvorlige lovbrudd og mangler knyttet til bruk av tvang i psykiatrien. Ubegrunnede beltelegginger, manglende informasjon og beltelegging under søvn var blant funnene. Det viser til mangler på rutiner og regler. Det skal alltid være pasienten som står i sentrum og tvang skal alltid være siste utvei og det skal alltid begrunnes skikkelig.

Unge Høyre vil:

- Få på plass tydeligere retningslinjer for bruk av tvangsmidler i psykiatrien.
- Be påtalemyndighetene om å starte etterforskning av institusjoner som bryter lov og retningslinjer og tvang i psykiatrien.
- Redusere bruken av tvang under behandling innen psykisk helsevern og sikre bedre behandling for pasienter innen psykisk helsevern.

Andre helserelevante spørsmål

Mangel på helsepersonell

I 2017 manglet Norge 4 700 sykepleiere. I 2018 er det tallet økt til 6 000. Så mye som 1 av 5 sykepleiere slutter å jobbe som sykepleiere i løpet av 10 år. Unge Høyre mener en av de største utfordringene med utdanningen i dag er praksis. I dag avgjør tilfeldigheter i stor grad hva studentene sitter igjen med etter praksis. Samtidig er det stort frafall i selve utdanningen. Flere studenter mener noe av årsaken er mangel på oppfølging og veiledning. Nesten halvparten av OsloMets få mannlige sykepleierstudenter slutter på studiet.

Unge Høyre vil at de fremtidige sykepleierne skal ha en utdanning som gjør dem rustet til å møte fremtiden. Da må kvaliteten på praksis og undervisning bli bedre. Halvparten av studiet foregår i kunnskapssektoren og den andre halvparten i helsesektoren. Aktørene må samarbeide bedre.

Unge Høyre vil:

- Innføre et felles praksisregister for universitetene og høyskolene, og i større grad legge til rette for mer fleksible løsninger i praksisopphold for studenter med barn.
- Opprettholde flere studieplasser, både deltid og fulltid sykepleie.
- Stille strengere krav til veiledning og oppfølging av alle sykepleierstudenter.
- Bevisst drive markedsføring av alle karrieremulighetene man får som sykepleier og helsesykepleier, særlig blant menn.
- Opprette en rekrutteringspakke for å få flere elever og studenter til å velge helsefaglige studier, samt en rekrutteringspakke for å få dem til å stå i yrkene gjennom arbeidslivet
- Minske kravene til godkjent sykepleierutdanning fra utlandet.
- Understreke prinsippet om at universiteter og høyskoler har et samfunnsansvar med å utdanne befolkningen til det samfunnet har behov for.
- Gjøre det enklere for helsepersonell som har studert i utlandet å få autorisasjon til å jobbe i Norge.
- Sikre større og faste stillinger i helsesektoren
- Sette ned et utvalg som skal finne kutt og gode effektiviseringstiltak i offentlig helsesektor.

Offentlig rusmiddeltesting

Norge er på Europa-toppen i MDMA-bruk, og de siste årene har over 33 mennesker mistet livet av PMMA. Stoffet ligner på amfetamin og MDMA, men er langt farligere. I 2010 døde 16 personer av PMMA-overdose. PMMA er at av flere syntetisk stoffer som tar liv og som i dag selges fritt på det åpne svarte markedet. I 2018 uttalte Folkehelseinstituttet: «Ikke noe annet sted i verden er det registrert så mange dødsfall på grunn av PMMA.

I Nederland, Storbritannia og USA finnes det steder hvor man kan teste narkotiske stoffer anonymt og brukerne velger da å destruere narkotikaen i stedet for å bruke den. Det burde derfor være tilgjengelige og offentlige teststeder for rusmidler, hvor brukerne kan kontrollere sine brukerdoser i trygge omgivelser. Resultatene fra landene som har testet ordningen har vært positive. Unge Høyre mener tiltaket reduserer skadene fra bruk av narkotika og forebygger farlig bruk.

Unge Høyre vil

- Tillate anonym testing av narkotiske stoffer på offentlige teststeder.

Helsehjelp i barnevernet

Barnevernet skal beskytte de svakeste barna. Dessverre er ikke tilbudet likt for alle og ikke alle som trenger hjelp får det. Mange av barna som har behov for hjelp blir møtt med for dårlige oppfølging fra barnevernets side.

Unge Høyre vil:

- Tilby helsehjelp til barnevernsbarn på institusjon.

Velferdsteknologi

Velferdsteknologi er med på å gi økt trygghet og bedre tjenester for brukere og pårørende. Samtidig bidrar også velferdsteknologi til å gi mer effektiv bruk av ressurser i helse- og omsorgssektoren i kommunene. I 2018 ser man at over halvparten av kommunene i Norge prøver ut velferdsteknologi i dag. Samtidig forteller leverandørene av helseteknologi at de ønsker mer klarhet i hvilke løsninger offentlig sektor ønsker seg.

Unge Høyre vil:

- Øremerke midlene som går til velferdsteknologi i kommunene.
- Utrede behovene i offentlig sektor for ny teknologi innen helse og omsorg.

Alternativ behandling

Etter et legebesøk betaler brukerne lave egenandeler. Noe av grunnen til det er blant annet at man slipper å betale merverdiavgift (moms). Slik er det også hos alternative behandlere som er registrert i Brønnøysundregisteret og er medlem av en organisasjon som er godkjent av Helsedirektoratet. Unge Høyre mener dette momsfritaket for alternativ behandling er problematisk. Behandlingen til alternative behandlere har ikke god nok dokumentert effekt, og da blir det også feil at staten er med å støtte det som et reelt helsetilbud.

Unge Høyre vil:

- Innføre merverdiavgift på alternativ behandling.
- Skjerpe straffen for alternative behandlere som overtrer bestemmelsene i loven.
- Skjerpe vilkårene for markedsføring av alternativ behandling.

Helsereklame

Stadig flere bloggere og influencere reklamerer for plastisk kirurgi; alt fra å fylle opp leppene sine til å legge inn rumpeimplantater. Klinikker og bloggere gir rabattkoder til leserne sine og markedsfører produktene som om det skulle ha vært reklame for nærbutikken din.

En stor andel av disse bloggleserne er unge jenter. Hele 9 av 10 jenter i 16-årsalderen ønsker å endre på kroppen sin. En stor andel av disse sliter med psykisk helse og kroppspress. Da er det problematisk at mange av forbildene deres promoterer rabatter på lipfillers og rumpeløft.

Når så mange unge sliter psykisk burde ungdommers psykiske helse og kroppspress settes høyere enn bloggernes og klinikkenes inntekter. Vi burde i den grad vi kan forhindre at plastisk kirurgi normaliseres enda mer og dette innebærer å si nei til plastisk kirurgi.

Unge Høyre vil:

- Innføre et forbud mot reklame for kosmetiske inngrep.